

Nuuk, 23. marts 2026

Orientering nr. 6/2026

Valg til folketinget 2026

Opstillingsberettigede grønlandske partier til folketingsvalget 2026 har opstillet kandidater til det forestående folketingsudvalg. De to nuværende medlemmer af Folketinget valgt i Grønland, Aki-Mathilda Høegh-Dam (NAL) og Aaja Chemitz (IA), har valgt ikke at genopstille. Deres afløsere skal findes blandt 27 kandidater fra fem partier. Blandt kandidaterne er bl.a. to medlemmer af Naalakkersuisut, Anna Wangenheim (DEM) og Naaja H. Nathanielsen (IA), tre tidligere medlemmer af Folketinget, Doris J. Jacobsen (SIU), Kuupik Kleist (IA) og Ellen Schärfe (ATA) samt en række kandidater, der sidder eller har siddet i Inatsisartut, herunder Pipaluk Lynge (IA) og Qarsoq Høegh-Dam (NAL).

I valgkampen til Folketinget har der været stor fokus på sundhedsområdet, og på hvordan der kan skabes lighed og den samme standard i sundhedsydelserne indenfor kongeriget. Ud over sundhedsområdet har valgkampen bl.a. omhandlet emner som: Retten til ensartede offentlige ydelser i forhold til Danmark, herunder børnepenge, pension og efterløn, ensartede standarder og ydelser indenfor handicapområdet, styrket justitsområde, den fremtidige organisering af samarbejdet mellem regeringen/Folketinget og Naalakkersuisut/Inatsisartut samt større viden om Grønland som en integreret del af det danske skolesystem.

Siumut er trådt ud af koalitionen

Fredag den 13. marts 2026 oplyste formanden for Naalakkersuisut, Jens-Frederik Nielsen (DEM) på et doorstep, at koalitionspartiet Siumut havde valgt at forlade koalitionen, og at naalakkersuisut for udenrigsanliggender og forskning, Vivian Motzfeldt, der har repræsenteret Siumut, derfor er trådt ud af Naalakkersuisut. Formanden for Naalakkersuisut oplyste endvidere, at han midlertidigt vil overtage ansvaret for området indtil en ny fordeling af ansvarsområder har fundet sted. KNR oplyser den 13. marts 2026, at formanden for Siumut, Aleqa Hammonds beslutning er en følge af, at partiet anser det for lovbrud, at to medlemmer af Naalakkersuisut, Anna Wangenheim (DEM) og Naaja H. Nathanielsen (IA), stiller op til folketingsvalget uden at være gået på orlov.

Formanden for Naalakkersuisut italesatte ved sit doorstep den 13. marts 2026 sin skuffelse over situationen midt i en tid, hvor det er *"vigtigere end nogensinde at stå sammen"* og at det er *"forfærdelig dårlig timing"* samt at udtrædelsen fra koalitionen kan fremstå som en splittelse, som udefrakommende kan udnytte. Herefter takkede formanden for Naalakkersuisut Vivian Motzfeldt for hendes store indsats under den aktuelle situation og tilføjede, at Naalakkersuisut som sædvanlig vil fortsætte sine opgaver. Til KNR oplyste Vivian Motzfeldt den 13. marts 2026, at hun ikke er enig i partiets beslutning, og at *"vi befinder os i en meget alvorlig situation i verden, og den kræver, at alle kræfter samles og samarbejder for at komme igennem den"*.

Tirsdag den 17. marts 2026 meddelte først Vivian Motzfeldt og senere Kim Kielsen (formand for Inatsisartut), at de har valgt at melde sig ud af Siumut og fortsætter som løsgængere.

Om udmeldelsen siger Vivian Motzfeldt til Sermitsiaq den 17. marts 2026: *"Siumut har besluttet, at mit arbejde er unødvendig, og Siumut har også besluttet, at Siumut ikke behøver at have formandskabet i Inatsisartut"* og fortsætter: *"Partiet udelukker sig selv, og det kan jeg ikke være med til. Jeg arbejder med politik for at arbejde for indflydelse, og give af mig selv til samfundet."*

Naalakkersuisuts rapport om de menneskeretlige aspekter af spiralsagen er forsinket

Kandidat til folketingsvalget Ineqi Kielsen (SIU) har flere gange under valgkampen krævet, at Naalakkersuisut skulle offentliggøre afdækningen af de menneskeretlige konsekvenser af antikonceptionssagen, som Naalakkersuisut modtog fra ekspertgruppen i slutningen af januar. Ved modtagelsen af rapporten udtalte Naalakkersuisut for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområde og Ligestilling, Naaja H. Nathanielsen (IA), at der ville være en intern proces på ca. seks uger, inden den forventeligt kunne offentliggøres.

Den 19. marts 2026 udsendte Naalakkersuisut en pressemeddelelse, hvoraf det fremgår, at to af medlemmerne af ekspertgruppen trådte ud af ekspertgruppen før afleveringen pga. faglige uoverensstemmelser mellem medlemmerne imellem og en bekymring for den geopolitiske situation. Ekspertgruppen har efterfølgende afleveret sin rapport på engelsk, og de to tidligere medlemmer af ekspertgruppen har afleveret en rapport på dansk. Ifølge Naaja H. Nathanielsen (IA) er det besluttet at lade begge rapporter undergå en peer review, hvor metode og faglighed bedømmes af andre forskere, for at undgå, at der kan stilles spørgsmålstejn ved selve rapporternes faglighed.

Om sagen udtaler Naalakkersuisut for Erhverv, Energi, Råstoffer, Ligestilling og Justitsområdet, Naaja H. Nathanielsen (IA): *"Jeg har stor forståelse for den interesse der er for ekspertgruppens arbejde. Det er et vigtigt bidrag til belysning af et meget svært emne. For mig er det vigtigste, at de berørte kvinder, og samfundet som helhed, får belyst antikonceptionssagen i et menneskeretligt perspektiv [...] Jeg har noteret mig, at der spekuleres i, at rapportens udgivelse skulle være forsinket grundet de geopolitiske forhold. Dette kan jeg klart afvise. Der er tale om et fagligt bidrag til belysning af et mørkt kapitel i vores historie. Denne sag bør ikke bruges som våben i en politisk strid. Det vil være respektløst overfor sagens alvor. Et fællesskab skal kunne rumme uenigheder og ingen nutidige handlinger kan ændre fortiden. Naalakkersuisut står derfor ved behovet for at belyse sagen, og lade de faglige fund komme til offentlighedens kendskab."* Naalakkersuisut oplyser, at offentliggørelsen forventes at ske i slutningen af maj 2026.

Kort nyt

- Sermitsiaq oplyser den 16. marts 2026, at fotografen **Inuuteq Storch har modtaget et legat på 400.000 kr.** fra Ny Carlsbergfond for at **fortælle Grønlands historie med grønlandske øjne på en måde, der bryder med de klassiske, danske narrativer og stereotype blik, der historisk har præget fotografiske skildringer af landet.** Inuuteq Storch markerede sig for alvor internationalt i 2024, da han som den første grønlandske kunstner repræsenterede Danmark i den danske pavillon ved Venedig Biennalen.
- Den **grønlandske filmbranche modtog en Sær-Bodil ved Bodilprisen 2026**, som blev overrakt lørdag den 7. marts 2026 på Folketeatret i København. Prisen er en anerkendelse af den markante kunstneriske udvikling, det stigende internationale engagement og den stærke kulturelle stemme, som grønlandske filmskabere bringer ud i verden i disse år.

- Den 18. marts 2026 præsenterede Naalakkersuisut medlemmerne af den faglige kommission, der skal belyse aktiveringen af § 21 i selvstyreloven. Kommissionens medlemmer består af advokat og tidligere professor Ole Spiermann og professor emeritus Gudmundur Alfredsson samt to tilforordnede medlemmer, ph.d.-studerende Hans Peder Kirkegaard og retschef i Selvstyret Stefan Krehbiel. Kommissionen har et år til arbejdet.
- I forbindelse med afholdelse af årets Nationale hundeslædeløb i Qasigiannnguit den 28. marts har usædvanligt vanskelige isforhold i Nordgrønland besværliggjort transporten af bl.a. hunde. **Arktisk Kommando har efter anmodning fra Naalakkersuisut ydet støtte** således, at arrangementet kan gennemføres på en tryk og sikker måde.